

הולדת יצחק

א וַיְהִיָּה פֶקֶד אֶת-שָׂרָה, כַּאֲשֶׁר אָמַר; וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר. ב
וַתֵּהָר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֶּן, לְזִקְנָיו, לְמוֹעֵד, אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֱלֹהִים

הולדת יצחק היא נס: וַיְהִיָּה פֶקֶד אֶת-שָׂרָה

הולדת יצחק היא התגשמות נבואה: וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר / לְמוֹעֵד, אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֱלֹהִים

על איזו נבואה מדובר? המלאכים ניבאו שבתוך שנה שרה תלד בן (י"ח)

שם הנולד ורגשות ההורים

ותאמר שְׁרָה--צָחַק, עָשָׂה לִי אֱלֹהִים: כָּל-הַשְּׂמִיעַ, יִצְחָק-לִי. ז'
ותאמר, מִי מֵלֵל לְאַבְרָהָם, הִינִיקָה בָנִים, שְׁרָה: כִּי-יִלְדָתִי בֶן, לְזַקְנָיו

האמצעי האומנותי בפסוק: מדרש שם (הסיפור שמאחורי השם, המשמעות)

התחושות של האם הבאות לביטוי בבחירת השם: צוחקת, לא מאמינה. מתרגשת ושמחה. חוששת
מלעג. יש הסתייגות אבל יש גם שמחה. רגשות מעורבים.

הדרישה של שרה

ט וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת-בֶּן-הַגֵּר הַמִּצְרִית, אֲשֶׁר-יָלְדָה לְאַבְרָהָם--מִצְחָק. י וַתֹּאמֶר, לְאַבְרָהָם, גֵּרֶשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת, וְאֶת-בְּנָהּ: כִּי לֹא יִירָשׁ בֶּן-הָאִמָּה הַזֹּאת, עִם-בְּנֵי עַם-יִצְחָק.

מהו האמצעי הספרותי במילים המודגשות? מה הוא מבטא?

כינויים- דרך לבטא רגשות כלפי דמות. שרה מביעה סלידה כלפי ישמעאל ואימו, ותחושת עליונות על שניהם.

מהי דרישת שרה? מה הנימוק? דורשת לגרש את הגר ואת ישמעאל, והנימוק- רוצה את כל הירושה ליצחק. ישעאל לא ראוי לרשת חלק מרכוש אברהם.

הכרעה מגבוחה

יב

1

יֹאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם, אֵל-יִרְעֵ בְּעֵינָיֶךָ עַל-הַנֶּעַר וְעַל-אִמָּתְךָ--כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה, שְׁמַע בְּקוֹלָהּ:

מה אלוהים אומר לאברהם? אלוהים אומר לאברהם לבצע את דרישת שרה, כלומר לגרש את הגר ואת ישמעאל.

איזו הבטחה מייעד לישמעאל? הבטחת הזרע- גם מישמעאל יצא גוי (=עם) גדול.

הביצוע התמוה של אברהם

יד

ו

יִשְׁכֶּם אֲבָרָהָם בַּבֶּקֶר וַיִּקַּח-לֶחֶם וַחֲמַת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל-הָגֵר שָׁם עַל-שִׂכְמָהּ, וְאֶת-הַיֶּלֶד--וַיִּשְׁלַחָהּ; וַתֵּלֶךְ וַתִּתַּע, וְ

מה תמוה בביצוע של אברהם? מצייד אותם במעט מידיי אספקה- רק לחם ומים. ללא רכוש, ללא עבדים, בלי מזון מספק. אברהם הוא איש עשיר!

כיצד ניתן להסביר זאת? בוטח באלוהים שיעזור להגר ולישמעאל כדבריו. זהו מעשה של אמונה

מה התוצאה? המים אוזלים, ישמעאל מעולף (התייבש), הגר מתייאשת.

שוב באר, הפעם אין שבחים

וַתֵּשֶׁב מִנְגֵד, וַתִּשָּׂא אֶת-קִלְעָה וַתִּבְרָךְ. יי וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים, אֶת-קוֹל

ה

נָעַר, וַיִּקְרָא מִלֵּאדָּ אֱלֹהִים אֶל-הָגֵר מִן-הַשָּׁמַיִם, וַיֹּאמֶר לָהּ מָה-לָּךְ הָגֵר; אֶל-תִּירָאִי, כִּי-שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל-קוֹל וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת-עֵינֶיהָ, וַתֵּרָא בְּאֵר מַיִם; וַתֵּלֶךְ וַתַּמְלֵא אֶת-הַחֲמָת, מַיִם, וַתִּשְׁק, אֶת-הַנָּעַר.

הסיפור שלפנינו משוחזר עם סיפור אחר. איזה? ט"ז- הגר ההרה בורחת משרי שעינתה אותה. מלאך ה' עוזר לה, וגם שם צצה באר פלאית. גם שם קיבלה הבטחה בעבור בנה (שאז טרם נולד).

מה ההבדל בתגובת הגר? בפרק ט"ז הגר מודה לאלוהים על כך שראה אותה, ראה את מצוקתה ועזרה לה. נתנה שם לבאר והפכה אותה לחשובה וקדושה. בפרק כ"א היא לא מגיבה, לוקחת כמובן

מאליו.